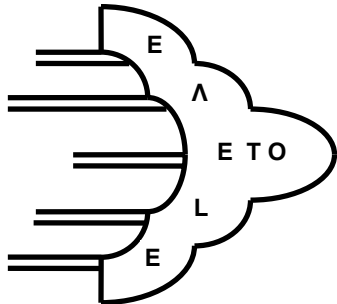

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Επιδάουρου & Αρτέμιδος 6, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:
Σωκράτη Τσάκωνα 5, 15236 ΠΕΝΤΕΛΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:
Τηλ.: 010-8042313, 010-6118986, 010-6875487
Τηλεομ.: 010-8068299, 010-8042385
Ηλ.Ταχ.: valeonti@otenet.gr
Ιστοτόπος: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.52 Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2002

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 λεπτά

Βάση Όρων Πληροφορικής στο Ίντερνετ

Μια προσφορά της ΕΛΕΤΟ και του Τμήματος
Πληροφορικής του ΟΠΑ

Ψάχνετε για αντιστοιχίες όρων Πληροφορικής (ή γενικότερα της Τεχνολογίας Πληροφοριών) στις γλώσσες **ελληνική, αγγλική και γαλλική**;

Επισκεφτείτε τον ιστοτόπο:

www.cs.aueb.gr/ELETO-INFORTERM/

Είναι προσφορά της **ΕΛΕΤΟ** και του **Τμήματος Πληροφορικής** του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για **ελεύθερη διάθεση** στο Ίντερνετ της **Βάσης όρων INFORTERM** όπου έχουν περιληφθεί **διεθνώς τυποποιημένες αντιστοιχίες** όρων Πληροφορικής.

Η Βάση Όρων Πληροφορικής **INFORTERM** είναι τρίγλωσση και περιλαμβάνει τους ελληνικούς όρους που έχει εκπονήσει, ύστερα από πολυετή ορολογική εργασία, η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** «Ορολογία Πληροφορικής» και ισοδύναμους αγγλικούς όρους και γαλλικούς όρους, βάσει Διεθνών Προτύπων (**Σειρά ISO/IEC 2382**) του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (**ISO**) και της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (**IEC**).

Η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** αποτελεί την Ομάδα Εργασίας Αρ.1 της Τεχνικής Επιτροπής Τυποποίησης **ΕΛΟΤ/ΤΕ48** «Ηλεκτρονική Επεξεργασία Πληροφοριών».

Τόσο η Επιτροπή όσο και η Ομάδα λειτούργησαν, από το 1986 ως το 1996, με την ευθύνη και υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας (ΕΛΚΕΠΑ - Ινστιτούτου Πληροφορικής), ενώ από το 1996 λειτουργούν υπό τη Διεύθυνση Τυποποίησης του Ελληνικού Οργανισμού Τυποποίησης (ΕΛΟΤ) με την ευθύνη και υποστήριξή του. Στο πλαίσιο της λειτουργίας αυτής έχει παραγάγει περίπου 5.000 ελληνικούς όρους πληροφορικής μαζί με τους ορισμούς τους στα ελληνικά, σε 32 Ελληνικά Πρότυπα (Σειρά προτύπων ΕΛΟΤ 996). Οι όροι αυτοί περιέχονται στη Βάση Όρων Πληροφορικής **INFORTERM**.

Η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** συνεργάζεται στενά με τη Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας (**ΜΟΤΟ**), όντας από τις πρώτες Ομάδες που υποστήριξαν την πρωτοβουλία της **ΜΟΤΟ** και υπέγραψαν τη Συμφωνία Αμοιβαίας Αναγνώρισης Εργασιών, με στόχο την **διεπιτροπική** (δηλαδή **διαπεδιακή**) **εναρμόνιση** των ελληνικών όρων.

Η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** είναι (ιδρυτικό) Συλλογικό Μέλος της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) και,

με αυτήν την ιδιότητα, έχει εκπονήσει περίπου 2.000 όρους Τεχνολογίας Πληροφοριών για την Τράπεζα Όρων **EURODICAUTOM** της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι, επίσης, περιλαμβάνονται στη Βάση **INFORTERM**.

Υπεύθυνος περιεχομένου του ιστοτόπου είναι ο Υπεύθυνος της Ομάδας και δημιουργός της Βάσης **Κώστας Βαλεοντής**, (Γενικός Γραμματέας της ΕΛΕΤΟ), *Υπεύθυνος του εξυπηρετητή* στο ΟΠΑ είναι ο καθηγητής **Γιάννης Κάβουρας** (Πρόεδρος του Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ και παλιό μέλος της Ομάδας και μέλος της ΕΛΕΤΟ), ενώ *Πληροφορικός Υπεύθυνος* είναι το μέλος της ΕΛΕΤΟ **Νίκος Βαλεοντής**.

Στους δύομισι μήνες λειτουργίας του, ο ιστοτόπος έχει δεχτεί 1900 αναζητήσεις.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΧΑΟΣ

Η αφορμή και τα αίτια για την σύγχυση που επικρατεί στο εννοιακό επίπεδο σήμερα μεταξύ επιστημόνων και μεταξύ αυτών και του κοινού έλκουν την καταγωγή τους τόσο από την θολερή μεταγλώσσα της Ορολογίας¹ και της Ορολογικής² όσο και από την απουσία διδασκαλίας του μαθήματος της Ορολογίας στα ελληνικά ΑΕΙ, ΤΕΙ ή άλλα κέντρα κατάρτισης ή εκπαίδευσης.

Ωστόσο τα αίτια συνοψίζονται στα παρακάτω:

Α) Έλλειψη βασικής έρευνας και κατά συνέπεια ένδεια παραγωγής εγχώριας τεχνολογίας.

Β) Έλλειψη γλωσσικής και ορολογικής πολιτικής όχι μόνο στους κόλπους της πολιτικής κοινότητας αλλά κυρίως στους κόλπους της επιστημονικής και πανεπιστημιακής κοινότητας (ΑΕΙ, ΤΕΙ).

Γ) Ο εφησυχασμός και η έννοια της cognitive dissonance ως προς την στάση εννοιών σε μη ποιοτικούς όρους της Επιστήμης, της Διοίκησης και γενικά του Ελληνικού Λόγου.

Δ) Η έλλειψη ενδιαφέροντος από εκδοτικούς οίκους για την παραγωγή και διάχυση εμπορίας ορολογικών προϊόντων με εξαίρεση εδώ το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Ελληνικού Λόγου, το **ΙΕΛ**. ➔➔

Η πύλα της ΕΛΕΤΟ

Η πύλα της ΕΛΕΤΟ θα κοπεί στις **8 Φεβρουαρίου 2002** ημέρα **Παρασκευή** και ώρα **20.00** στο Κέντρο **ΕΛΛΟΠΙΑ** (Αριστοτέλους 84 στο **Χαλάνδρι**) αφού προηγηθεί **συνεστίαση**. Καλούνται τα μέλη και οι φίλοι της ΕΛΕΤΟ να πλαισιώσουν την εκδήλωση. Τιμή συμμετοχής: **20 ευρώ το άτομο**.

Ε) Η ανεπαρκής έως ανύπαρκτη χρηματοδότηση από τους αρμόδιους φορείς για την Ορολογική έρευνα, κατάρτιση και εκπαίδευση προς κάλυψη αναγκών της πολυγλωσσικής κοινωνίας της πληροφορίας.

ΣΤ) Η μοιραλατρική στάση των χρηστών μη ποιοτικών έως παραπλανητικών όρων, οι οποίοι επωχούν σημαντικές έννοιες κατά τρόπο ανεπαρκή και θολερό κωλύοντας κατά συνέπεια την επικοινωνία και αδικώντας την μελλοντική έρευνα.

Στη σύντομη και μη εξαντλητική παράθεση αφορμών και αιτίων κάποιιο θα προέβαλλαν το επιχείρημα της Χρήσης, ότι δηλαδή έχουν αυτοί οι όροι καθιερωθεί, όπως συμβαίνει συχνά στο χώρο της Οικονομίας/Εμπορίου, στα σήματα. Είναι γεγονός ότι η « υδραργική » ικανότητα του προφορικού λόγου δεν είναι εύκολο να συναγωνισθεί την βραδύτητα της αναλυτικής και συνθετικής διαδικασίας. Ωστόσο όταν πρόκειται για σημαντικές έννοιες οφείλουμε να σταματάμε και να συλλογίζομαστε.

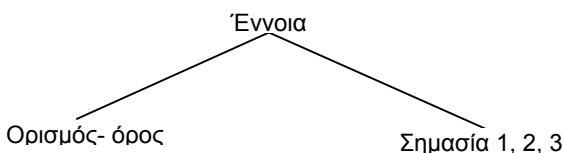
Στο πρόσφατο, και τρίτο, συνέδριο της ΕΛΕΤΟ ακούστηκε εκ νέου το περίφημο βαπτιστικό της ξενόφερτης έννοιας sustainable development, développement durable, ελληνιστί τότε «αειφόρος» και τότε «βιώσιμη» ανάπτυξη. Στην περίπτωση του « τροπαιοφόρος » η διαφάνεια περισσεύει γιατί το ουσιαστικό προσδιορίζει και χαρακτηρίζει την σοδειά του φέρω. Όμως στην περίπτωση του « αειφόρου » ο πλανήτης αδυνατεί να φέρει ες αεί, αποσπασματικές και αντι-γήνινες προσεγγίσεις.

Η πρόταση του Π. Καλλέργη για τον όρο « διατηρητικός » αντί « διατηρήσιμος » της Α. Συμεωνίδη, πυροδοτεί και το « διατηρητέος ». Στην Ελλάδα οι άνθρωποι με νευρώσεις καλούνται « νευρωτικοί » και όχι « νευρωσικοί » ενώ το δεύτερο, δηλαδή το νευρωσικός, σύμφωνα με το διευθυντή έρευνας στο Δημόκριτο δρ. Δ. Σταθάκο αμέσως πέμπει στην νεύρωση και κατά συνέπεια είναι πιο κοντά στην αναζήτηση λύσης του προβλήματος.

Ως προς τη γλώσσα, λοιπόν, έχουμε την ανεπιτυχή, ένεκα προχειρότητας, επιλογή όρων, οι οποίοι είναι ζημιογόνοι.

Ως προς τη μεταγλώσσα, επίσης παρατηρείται το ίδιο φαινόμενο σύγχυσης. Λόγου χάριν συγχέεται ο όρος Ορολογία και ο όρος Συλλογή Όρων, Σύστημα όρων, Όροι, αλλά το χείριστο είναι ότι συγχέεται η ΕΝΝΟΙΑ και η ΣΗΜΑΣΙΑ.

Η παράσταση που ακολουθεί ίσως κεντρίσει το ενδιαφέρον των αναγνωστών ως προς το ζήτημα αυτό. Η επικεφαλής έννοια του σχήματος φέρει στο ένα σκέλος τον ορισμό και τον όρο – κατά τον Αριστοτέλη ο όρος ισούται με τον ορισμό – και στο άλλο σκέλος φέρει τις σημασίες κατά τον F. de Saussure σύμφωνα με τις διαχρονικές και τις συγχρονικές εξελίξεις της γνώσης.

Υπενθυμίζουμε τέλος την έννοια « cognitive dissonance » η οποία αναζητεί ελληνικό λεκτικό ένδυμα και καλούνται οι ψυχολόγοι, οι κοινωνιολόγοι, οι βιολόγοι και οι γλωσσικοί να προτείνουν όρο. Η έννοια είναι υψίστης προτεραιότητας αφού μετά το στάδιο αυτό οι ειδικοί λένε ότι ακολουθεί η φάση του « decision paralysis », η παράλυση λόγου χάριν της ικανότητας της λήψης αποφάσεων.

Άραγε ποιος ή ποιοι ενοχλούνται με την ακριβή επικοινωνία; Έχουμε ήδη περάσει στην έννοια της Φειδούς στην Επικοινωνία, απόρροια και συνέπεια της Ακρίβειας.

Πού θα αναζητηθούν οι άτακτοι; Τα φαινόμενα ΑΤΑΞΙΑΣ βλάπτουν σοβαρά τον Άνθρωπο, τον Πλανήτη και τα στολίδια του Σύμπαντος (τον κόσμο) προκαλώντας έτσι αύξηση αντί μείωση του « Θορύβου ».

1. Ορολογία: Η περί του Όρου Συσσωρευμένη Γνώση
Η περί του Όρου Επιστήμη.
2. Ορολογική: Η Ορολογία και η Πληροφορική, βλέπε « Terminotique ».

M. K.

ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ - ΜΕΛΩΝ

Η εξόφληση των συνδρομών των μελών γίνεται με απευθείας πληρωμή στην ταμία της ΕΛΕΤΟ,

κα Α. Γκόνου,
Λ. Κατσώνη 16,
145 61 Κηφισιά
τηλ.: 010-8019550

ή με καταβολή στον τραπεζικό λογαριασμό της ΕΛΕΤΟ (Εθνική Τράπεζα Ελλάδος 671/591002-12).

Στην τελευταία περίπτωση είναι **απαραίτητο** τα μέλη να στέλνουν φωτοαντίγραφο της απόδειξης ταχυδρομικώς στη διεύθυνση της ΕΛΕΤΟ ή τηλεομοιοτυπικά την απόδειξη στον αριθμό 010-8068299 ή ηλ-μήνυμα στη διεύθυνση valeonti@otenet.gr.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Λάβαμε – και ευχαριστούμε – τα ακόλουθα περιοδικά:

- **Οικονομική Βιομηχανική Επιθεώρηση**, τεύχ.772, Νοέμ. 2001, τεύχ.773, Δεκ.2001.
- **Αρναία της Μακεδονίας**, τεύχ. 52 Ιουλ.- Σεπτ. 2001.
- **Καινοτομία, Έρευνα και Τεχνολογία**, τεύχ. 26, Σεπτ.- Οκτ. 2001.
- **Ελληνική Διεθνής Γλώσσα**, τεύχ.47, Ιουλ.-Σεπτ.2001.
- **Δημοσιογραφική**, φύλλο 74, Οκτ.-Δεκ.2001.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ο Τομέας Μετάφρασης του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ) με την Ελληνική Εταιρεία Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας (GALA) και το Rencontres Linguistiques Méditerranéennes διοργανώνουν στις 27 ως 30 Σεπτεμβρίου 2002, στη Θεσσαλονίκη, συνέδριο με τίτλο:

Μεταφράζοντας στον 21^ο αιώνα: τάσεις και προοπτικές:

Πληροφορίες: ΑΠΘ, Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Τομέας Μετάφρασης, 54006 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, τηλ. 031-0-997523, τηλεομ. 031-0-997522, ηλ-διεύθυνση trad002@erl.auth.gr

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ No 52, January-February 2002, ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Sokrati Tsakona 5 & Iatriadi

GR-152 36 PENTELI GREECE

Πλέον ομιλούμενες γλώσσες

Πρώτη ομιλούμενη γλώσσα είναι η κινεζική (μανδαρινικά), τη μιλούν ως μητρική 900 εκατομμύρια άνθρωποι. Δεύτερη είναι η αγγλική, ομιλούμενη από 322 εκατομμύρια πρόσωπα, που, αν προστεθούν και όλοι όσοι τη μιλάνε σε δεύτερη γλώσσα, ξεπερνούν τα 900 εκατομμύρια των κινέζων. Ακολουθεί η ισπανική που μιλιέται από 266 εκατομμύρια και έπεται η μπενγκάλι στις Ινδίες από 189 εκατομμύρια. Επίσης στις Ινδίες η χίντου που μιλιέται από 182 εκατομμύρια. Άλλες γλώσσες που μιλιούνται από πολλούς ανθρώπους είναι η ρωσική με 170 εκατομμύρια, η πορτογαλική επίσης από 170 εκατομμύρια, η ιαπωνική από 125 εκατομμύρια, η γερμανική από 98 εκατομμύρια και η κινεζική γου από 97 εκατομμύρια.

B.A.Φ.

Για την Ελληνική Γλώσσα

Αναδημοσιεύουμε απόσπασμα από την ομιλία του Άγγελου Δεληβοριά στην 53^η Έκθεση Βιβλίου της Φραγκφούρτης, που δημοσιεύτηκε στο ΒΗΜΑ στις 21 Οκτ. 2001.

«Η ελληνική γλώσσα μπορεί να μιλιέται σήμερα από ένα πλήθος που δεν ξεπερνά συνολικά τα είκοσι εκατομμύρια, παραμένει όμως η γλώσσα με την οποία μίλησαν για πρώτη φορά η ποίηση και το θέατρο, η φιλοσοφία και η επιστήμη, τα μαθηματικά και η ιατρική, το δίκαιο και η ηθική, η πολιτική και η ίδια η ιστορία. Με την οποία αποκρυσταλλώθηκε για πρώτη φορά το νόημα των αφηρημένων εννοιών και σφουρηλατήθηκε για πρώτη φορά το περιεχόμενο της δημοκρατίας. Είναι η γλώσσα ενός μικρού χώρου που νίκησε το χρόνο με τη διάρκεια της ευπλαστίας της, με την κυριολεκτική της εμβέλεια και με τη μαγική ικανότητα ενός συνεχούς αναπροσανατολισμού. Είναι η γλώσσα της συγγραφής των Ευαγγελίων και ενός μεγάλου μέρους από τις αναζητήσεις του μεσαιωνικού στοχασμού, μια γλώσσα που βυθίζεται με την ίδια ευχέρεια στα βαθιά νερά του παρελθόντος και στα επικίνδυνα συχνά ρεύματα των εκάστοτε νέων καιρών.

Γι αυτό και άντεξε όχι μόνο τους τέσσερις αιώνες της οθωμανικής κυριαρχίας, αλλά και τις εξίσου επώδυνες περιόδους της ενετικής και της αγγλικής κατοχής. Για την ακρίβεια, όχι απλώς άντεξε επιβιώνοντας, αλλά ανθώντας ποιητικά, με έναν τρόπο που είχε προκαλέσει τον ανυπόκριτο θαυμασμό του Γκαίτε, ο οποίος μάλιστα μετέφρασε και ορισμένα δημοτικά τραγούδια. Όταν το 1824, μέσα στη δίνη του Αγώνα της Ανεξαρτησίας, κυκλοφορούσε για πρώτη φορά η γαλλική έκδοση των δημοτικών τραγουδιών, ο Φοριέλ δεν δίσταζε να διακηρύξει ότι «η νέα ελληνική έχοντας έναν πυρήνα το ίδιο ομοιογενή και πιο πλούσιο, από τα γερμανικά, όνταστο ίδιο ξεκάθαρο με τα γαλλικά, πιο εύκαμπτη από τα ιταλικά και πιο αρμονική από τα ισπανικά, δεν της λείπει τίποτε για να θεωρηθεί από τώρα η πιο όμορφη γλώσσα της Ευρωπής». Η πλαστικότητα της νεοελληνικής εκδοχής του ίδιου πάντοτε πανάρχαιου λόγου με την καίρια αμεσότητα, την ευφάνταστη παρασημαντική και τη συγκινητική μουσικότητα εξακολούθησε όμως να πυροδοτεί τα πετάγματα της έκφρασης και μετά το δημοτικό τραγούδι: από τον «Ύμνον εις την Ελευθερίαν» και τους «Ελεύθερους πολιορκημένους» του λιγότερο γνωστού – δηλαδή ατελώς μεταφρασμένου – εθνικού ποιητή Διονύσιου Σολωμού ως τις «Ωδές» του παντελώς αγνώστου Ανδρέα Κάλβου, από τον Καβάφη ως τον Ρίτσο και τις νεότερες γενιές που διαπλάθουν την αυτοσυνειδησία μας.

Η Ελλάδα, κρατώντας ζωντανό ακόμη τον απόηχο της πνοής του Ομήρου και της Σαπφούς, του Αισχύλου και του Ευριπίδη, είναι η χώρα της ποίησης – για να μην πω: η

πατρίδα της. Αυτό αναδύεται με συγκρατημένη περηφάνια από τους στίχους του Οδυσσέα Ελύτη στο «Άξιον Εστί», ως σημαντική κατάθεση του ελληνικού στο στερέωμα του ευρωπαϊκού λόγου:

ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ μου έδωσαν ελληνική.
Το στίπτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου.
Μονάχη έγνωια η γλώσσα μου
στις αμμουδιές του Ομήρου.»

Cognitive dissonance – Άλλη μία γνώμη μέλους

«Διάβασα, στο Ορόγραμμα Αρ. 51, τις παρατηρήσεις αναγνωστών για την ελληνική απόδοση των όρων «**cognitive dissonance**» και θα ήθελα να παρατηρήσω: Ξεκινάμε από την **αντίληψη** (perception) και μέσω της **ενέργειας/γνωστικής λειτουργίας** (cognition) φτάνουμε στο αποτέλεσμα/**γνώση** (knowledge). Η **γνωστική ασυμφωνία** ή **σύγκρουση** ή **δυσαρμονία** (cognitive dissonance) μπορεί να αποδοθεί και ως **γνωστικός αποσυντονισμός**. Έτσι έχουμε σαφέστερη αναφορά στο υποκείμενο (αποσυντονισμός **του ατόμου**) και στο φαινόμενο (το **αποτέλεσμα** της δυσαρμονίας)»

Ι. Σαριδάκης

5^ο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο

Ο Όμιλος για τη Διεθνοποίηση της Ελληνικής Γλώσσας Καβάλας σε συνεργασία με τους αντίστοιχους γλωσσικούς ομίλους και το ΤΕΙ Καβάλας διοργανώνουν το «5^ο Παγκόσμιο Γλωσσικό Συνέδριο» στην Καβάλα, από 9-13 Μαΐου 2002, με θέμα:

«Η διάδοση της ελληνικής γλώσσας στις χώρες όλου του κόσμου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα».

Δηλώσεις συμμετοχής για ανακοινώσεις γίνονται δεκτές ως τις 28 Φεβρουαρίου 2002 και πλήρεις περιλήψεις ως το τέλος Μαρτίου 2002, στη διεύθυνση:

Αναστασία Καμπουρίδου
Βίκτωρος Ουγκώ 58
652 01 Καβάλα
τηλ. 0510-223517

B.A.Φ.

“ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ”

Το “Ορόγραμμα” είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλοενημέρωση των μελών της και ευρύτερου κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

B. Α. Φιλόπουλος
Πρόεδρος ΕΛΕΤΟ

Σύνταξη:

Κ. Βαλεοντής
Μ. Καρδούλη
Α. Παπαναστασίου
Β.Α.Φιλόπουλος

Τηλέφωνα:

πρωί: 010-6118986
εσπέρα: 010-8042313, 010-8619521
Τηλεομοίωτο: 010-8068299, 010-8042385

Ηλ. Ταχυδρομείο: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος Ιντερνετ: <http://sfr.ee.teiath.gr/orogramma.htm>

Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι ευανάγνωστα, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.

Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη τους, το πλήρες όνομα του οποίου είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του “Ο” συνήθως δεν παρεμβαίνει, ούτε σχολιάζει.

Επιτρέπεται ελεύθερα η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους του “Ο” με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ¹ έλα κι εσύ

«Δραχμής προς ευρώ» παρεπόμενα!

Πέρα από τα όποια άλλα θέματα που προκύπτουν από την αλλαγή του νομίσματος από «δραχμή» σε «ευρώ», απότοκα ή μη της πολύ μεγάλης διαφοράς αξίας, αφού η αξία της νομισματικής μονάδας έγινε 340 φορές μεγαλύτερη δηλαδή αυξήθηκε ποσοστιαία κατά:

$$[(340-1)/1] \times 100 \% = 33900 \% !,$$

υπάρχουν και γλωσσικά προβλήματα, όπου υπεισέρχεται και η **ακλισία** του ονόματος «ευρώ». Αυτό το **άκλιτο «ευρώ»** που μπήκε (για καθημερινή χρήση) στο στόμα και του πιο απλού μέλους ενός λαού που μιλάει μια κατεξοχήν κλιτή γλώσσα, πόσο θα αντέξει στο χρόνο; Μήπως σύντομα θα το ακούσουμε να κλίνεται; Και ασφαλώς αν θα το κλίνει κανείς δεν θα σκεφτεί και πολύ να βρει τον κοντινότερο «τύπο» γιατί το πιο πιθανό είναι να σκεφτεί το «νερό» και τότε πράγματι θα πούμε το..«ευρώ» «ευράκι»! Και άντε να βρεις την παραπομπή στην «ανοιχτομάτα» Ευρώπη. Αν μείνει μόνο η πρώτη ρίζα (**ευρ-**) το πολύ πολύ, στο μέλλον, να θεωρηθεί παρετυμολογικά ότι το νόμισμα πήρε το όνομά του από την εφαρμογή του σε μια «ευρύτερη» περιοχή από τις εθνικές περιοχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης...

Η πρόταση της ΕΛΕΤΟ (Ορόγρ. αρ.17), που υπερψηφίστηκε – έστω και με μικρή πλειοψηφία έναντι του *ευρώ* - από τους αναγνώστες του «Ο» (Ορόγρ. αρ.30), ήταν ξεκάθαρη: το νέο νόμισμα να λέγεται «**ευρώπιο**» και να συντομογραφείται «**ευρώ**». Ίσως ακόμα και τώρα δεν είναι αργά...

Ένα από τα γλωσσικά προβλήματα του νέου συστήματος είναι τα ονόματα των συγκεκριμένων νομισμάτων (κερμάτων ή χαρτονομισμάτων). Το πρόβλημα είναι υπαρκτό και ο καθένας άρχισε να το λύνει μόνος του! Έτσι, ακούγονται ήδη εκφράσεις όπως «έχεις να μου χαλάσεις ένα εικοσάευρο;» «έχω ένα δεκάρικο και ένα τάλιρο»...

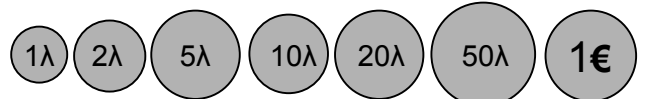
Σε πρόσφατη συνεδρίασή του, το ΓΕΣΥ εξέτασε το θέμα κάνοντας έναν πλήρη παραλληλισμό των δύο συστημάτων (δραχμής και ευρώ) και μελετώντας τόσο τις επίσημες ονομασίες (π.χ. πεντάδραχμο, εικοσάδραχμο κτλ.) όσο και τις κοινές (π.χ. τάλιρο, δεκάρικο, εικοσάρικο). Κατέληξε, λοιπόν, στα ακόλουθα:

1. Είναι αναγκαίο να υπάρχουν ξεχωριστά ονόματα για τα νομίσματα του νέου συστήματος όπως υπήρχαν και στο παλιό, δεδομένου ότι τα νομίσματα αυτά είναι συγκεκριμένες οντότητες που θα είναι σε συχνότατη καθημερινή χρήση.
2. Η πρώτη – και ευκολότερη στην καθιέρωσή της- επιλογή είναι να εφαρμοστεί το παλιό σύστημα και στο νέο νόμισμα. Ο πίνακας που ακολουθεί υποδεικνύει ακριβώς αυτήν την αντιστοιχία.
3. Η παραπάνω εφαρμογή δίνει (βλέπε πίνακα) μια σειρά ανάλογων σύνθετων επίσημων ονομάτων (που είναι **έντονα τυπωμένα**), τα οποία ως πρώτο συνθετικό έχουν το σχετικό αριθμητικό μέρος (όπως ήταν και στο παλιό σύστημα) και ως δεύτερο συνθετικό έχουν το **λεπτό** (στα υποπλαπλάσια του ευρώ) και το **ευρώ** (στα πλαπλάσια του). Στην τελευταία περίπτωση υπάρχει το ερώτημα αν θα είναι κλιτά ή όχι (οπότε θα έχουν πληθυντικό) όπως: πεντάευρο – πεντάευρα, εικοσάευρο – εικοσάευρα, ή αν θα είναι άκλιτα όπως το ίδιο το «ευρώ»
4. Παράλληλα μπορούν να διατηρηθούν (ήδη έχουν αρχίσει να ακούγονται) τα κοινά ονόματα: τάλιρο, δεκάρικο, πενηντάρικο, όπως αναγράφονται στην

τρίτη στήλη του πίνακα

5. Η χρήση των ονομάτων «φράγκο», «δίφραγκο» δεν προτείνεται γιατί παραπέμπει σε άλλο – διαφορετικό του ευρώ – νόμισμα (πράγμα που ίσχυε εξαιτίας της *Συμφωνίας του φράγκου* και στην περίπτωση της δραχμής, αλλά καλό είναι να μην επαναληφθεί αυτή η «παραποίηση»).
6. Η χρήση της λέξης «σεντ» αντί του «λεπτού» (που έχει ήδη αναγραφεί) κρίνεται εντελώς απαράδεκτη.

Αξία	Όνομα νομίσματος στο σύστημα της δραχμής	Όνομα νομίσματος στο σύστημα του ευρώ
0,01	λεπτό	λεπτό
0,02	δίλεπτο	δίλεπτο - δυαράκι
0,05	πεντάλεπτο - πεντάρα	πεντάλεπτο – πεντάρα - πενταράκι
0,10	δεκάλεπτο - δεκάρα	δεκάλεπτο – δεκάρα - δεκαράκι
0,20	εικοσάλεπτο - εικοσάρα	εικοσάλεπτο – εικοσάρα - εικοσαράκι
0,50	πενηντάλεπτο - πενηνταράκι	πενηντάλεπτο - πενηνταράκι
1,00	δραχμή - φράγκο	ευρώ
2,00	δίδραχμο - δίφραγκο	δίευρο ή δίευρω ή δυάρι
5,00	πεντάδραχμο – πεντάρικο - τάλιρο	πεντάευρο ή πεντάευρω – πεντάρικο - τάλιρο
10,00	δεκάδραχμο - δεκάρικο	δεκάευρο ή δεκάευρω - δεκάρικο
20,00	εικοσάδραχμο - εικοσάρικο	εικοσάευρο ή εικοσάευρω – εικοσάρικο - εικοσάρι
50,00	πενηντάδραχμο – πενηντάρικο - πενηντάρι	πενηντάευρο ή πενηντάευρω – πενηντάρικο - πενηντάρι
100,00	εκατοντάδραχμο – εκατοστάρικο - κατοστάρι	εκατόευρο ή εκατόευρω – εκατοστάρικο - κατοστάρι
200,00	διακοσιόδραχμο - διακοσάρι	διακοσάευρο ή διακοσάευρω - διακοσάρι
500,00	πεντακοσιόδραχμο – πεντακοσάρικο - πεντακοσάρι	πεντακοσάευρο ή πεντακοσάευρω – πεντακοσάρικο - πεντακοσάρι
1000,00	χιλιόδραχμο - χιλιάρικο	–

Σημείωση 1 – Σε ό,τι αφορά τις κοινές ονομασίες, κρίνοντας και από τη σχέση διαμέτρων των κερμάτων θα θεωρούσαμε «λογικότερη» τη σειρά:

λεπτό-δυαράκι-πενταράκι-δεκαράκι-εικοσαράκι-πενηνταράκι-ευρώ-δίευρο-τάλιρο-δεκάρικο-εικοσάρικο-πενηντάρικο-εκατοστάρικο-διακοσάρικο-πεντακοσάρικο

Σημείωση 2 – Ο αντίστοιχος του όρου «δραχμικός» θα μπορούσε να αποδοθεί με τη φράση «σε ευρώ» ή και μονολεκτικά: «ευρωικός», ενώ η «δραχμοποίηση» (ξένου συναλλάγματος) να αντιστοιχιστεί με «ευρωποίηση».

Το ΓΕΣΥ αναμένει σχόλια και παρατηρήσεις και από τους αναγνώστες του «Ο» (τηλεομοιοτυπικά ή ηλεκτρονικά).

K.B.

¹ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ